

AARBØGER

FOR

NORDISK OLDKYNDIGHED OG HISTORIE.

UDGIVNE AF

DET KONGELIGE
NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB.

1899.

II. RÆKKE.

14. BIND.

KJØBENHAVN.

I COMMISSION I DEN GYLDENDALSKE BOGHANDEL.

THIELES BOGTRYKKERI.

To Myntfund fra Erik af Pommerns Tid.

I April Maaned 1897 fandtes ved Udgravning af en ældre, Bogtrykker Thillerup tilhørende Eiendom paa Nørretorv i Flensborg, hvor en ny Eiendom skulde opføres, en Krukke med Sølvmynter, nedgjemte i Erik af Pommerns Tid. Krukken, der var af haardbrændt Ler og af mørkebrun Farve, havde to Hanke og indsnævret Hals. Den blev ikke itide iagttaget af Arbeiderne og blev derfor stødt i Stykker. Den laa omgivet af Jord, omtrent en Meter under Gulvet i et Rum bagved Gadeværelserne, hvor der tidligere, og endnu i den nuværende Eiers Tid, havde været en Slags Sal. Senere var en Trappegang anbragt her.

Foruden Mynterne, der vare tilstede i det store Antal af c. 8100 Stkr. og havde en Vægt af 6294 Gram, var der i Krukken nedgjemt to støtte Klumper fint Sølv af Form som Dele af Halsringe. Endvidere fandtes der en forgylt Ring af Sølv, vistnok en Armring, hvis Forgyldning tildels havde holdt sig. Den var sammenbøjet og brækket paa tre Steder og holdtes sammen ved en Uldtraad, der endnu var godt bevaret. Disse Sager erhvervede Museet i Berlin.

Som det saa ofte gaar med et større Myntfund, er der sikkert bortkommet en Del af dette; men hvormeget vides ikke. Nogle Mynter ere komne til private Samlinger og ere medtagne i den følgende Beskrivelse. Ved Velvillie fra Eierens Side blev der givet Leilighed til en omhyggelig Undersøgelse af Fundet, et Arbeide, der besværliggjordes endel ved, at mange af Mynterne havde dannet sammenirrede Klumper, der med Omhu maatte oplöses, hvorefter de enkelte Mynter rensedes. Af mange Mynter fandtes kun større eller mindre Fragmenter. Hvor Henførelsen var sikker, ere disse i den følgende Beskrivelse medregnede som hele Mynter.

Saavel i dette som i det efterfølgende Fund fra Stege vare de hanseatiske Mynter næsten udelukkende Firepenninge (Wittenpfennige). Ved disse findes ikke nogen Angivelse af Værdien vedføjet.

Danmark.

Erik af Pommern (1396—1439).

Lund. Sterlinge (Trepenninge). Adv. Krone. Rev. Kors.

1. *ERICVS REX D S R	—	* MONETA LVRDENSIS	379
2. Som foreg.	—	* — LVRDEISIS	7
3. Som foreg.	—	* — LVRDERSI	1980
4. Som foreg.	—	* — LVRDER I	1
5. Som foreg.	—	* — LVRDESI	13
6. Som foreg.	—	* — LVRDERS	1353
7. Som foreg.	—	* — LURDER (med Tverstreg i sidste Bogstav)	1
8. Som foreg.	—	* — LVRDER (2 falske)	950
9. *ERICVS REX D S R	—	* — LVRDENS	3
10. *ERICVS REX D S R	—	* MONETA LVRDENSIS	7
11. Som foreg.	—	* — LVRDERSI	38
12. Som foreg.	—	* — LVRDENS	34
13. *ERICVS REX D S R	—	* — LVRDENS	4
14. +ERICVS REX D S R	—	* — LVRDER	25
15. *ERICVS REX D S R	—	*ERICVS REX D S R	11
16. Ensidige. Adverspræg fra Lund.			7
17. Ubestemmelige Sterlinge fra Lund.			92

Næstved. Sterlinge. Samme Typ.

18. *ERICVS REX D S R	—	* MONETA RESTWEDEN	1
19. Som foreg.	—	* — RESTWEDEN	4
20. Som foreg.	—	* — RESTWED	175
21. Som foreg.	—	* — RESTWED	1
22. Som foreg.	—	* — RESTWED	2594
23. Som foreg.	—	* — RESTWED	49
24. Som foreg.	—	* — RESTWED	14
25. Som foreg.	—	* — RESTWED	3
26. Som foreg.	—	* — RESTWED	5
27. *ERICVS REX D S R	—	* — RESTWED	1
28. Som foreg.	—	* — RESTWED	37
29. *ERICVS REX D R S	—	* — RESTWED	2
30. Som foreg.	—	* — RESTWED	14
31. Ensidig. Reverspræg som foreg.			1

	7806
32. * ERICVS REX D S Ø — * NORETA RESTW (falsk)	1
33. Ubestemmelige Sterlinge fra Næstved.	8
34. Brakteat med Krone.	3

Sverig.*Erik af Pommern.***Stockholm.** (Ørtuger).

35. × ERICVS REX D S'R. Sverigs Vaabenskjold paa et Kors. — * NORETA STOghOL'. E paa et Kors.	1
36. * ERICVS REX D S'R. Samme Typ. — Som foreg.	1

Åbo. (Halvørtuger).

37. * ERICVS REX D S'R. E paa et Kors. — + NORETA ABOENSIS. I mellem fire Punkter.	2
38. Som foreg. — + NORETA ABOENS. Samme Typ.	1
39. ERICVS REX D S'R. Krone, omgiven af fire Ringe, paa et stort Kors. — * HORETA ABOENS. I mellem fire Ringe.	1
40. Som foreg. — × — * ABOENS. Samme Typ.	2
41. Som foreg. — * — * ABOENS. Samme Typ.	1
42. ERICVS REX D S'R. Samme Typ. — * HORETA ABOENS' × Samme Typ.	1
43. Som foreg. — * HORETA ABOENS. Samme Typ.	2
44. ERICVS REX D S'R. Samme Typ. — Som foreg.	4
45. ERICVS REX D S'R. Samme Typ. — Som foreg.	2
46. ERICVS REX D S'R. Samme Typ. — Som foreg.	2
47. ERICVS REX D S'R. Samme Typ. — * NORETA ABOENS ×	2
48. Ulæselig. Samme Typ. — * NORETA ABOENS' (1 falsk)	2
49. ERICVS REX D S'R. Samme Typ. Ensidigt Adverspræg.	1
50. ERICVS REX D S'R. Samme Typ., uden Ringe. — * NORETA ABOENS.	4

Wisby. Adv. Liliebusk. Rev. Lammet med Fane.

51. NORETA CIVITATISS — + WISBVÄNCIS	1
52. + NORETA CIVITATIS — Som foreg.	14
53. Som foreg. — + WISBVÄNCIS	1
54. + NORETA CIVITATIS — + WISBVÄNCIS	2
55. + — * CIVITATIS — + WISBVÄNCIS *	1
56. + NORETA CIVITATI — + WISBVÄNCIS	1
57. Som foreg. — + WISBVÄNCIS	1
58. × NORETA CIVITATI — + WISBVÄNCIS	1
59. Ulæselig. — + WISBVÄNCIS	1

7870

Tydskland.

7870

Pommern-Wolgast.*Wartislaw IX og Barnim VII (1405—1457).*

60. *CIVITAS ♀ DVG'WOLG. Griff tilv. — *MORETTA ⚡ DVG'WOLG
Kors med Roset i Midten. 4
61. *CIVITAS ⚡ DVG'WOL. Samme Typ. — Som foreg. 2

Otto II, Hertug af Stettin (1413—1428).

62. ⚡ MORETTA ⚡ DVG ⚡ STETI. Samme Typ. — BENEDICTVS ⚡
DGS. T. Samme Typ. 1
63. ⚡ (MORE)TTA ⚡ DVG' STET. Samme Typ. — *BENEDICTVS ⚡
DGS. Samme Typ. 6
64. *MORETTA ⚡ DVG' STET. Samme Typ. — *BENEDICTVS
DGS. Samme Typ. 2
65. *MORETTA ⚡ DVG' STET. Samme Typ. Kors i 1ste Vinkel.
— Som foreg. 58
66. *MORETTA ⚡ DVG' STET. Samme Typ. Som foreg. 2

Meklenborg.

67. Brakteat. Tyrehoved. 1

Aachen.

68. ARO MNG ⚡ IM... Skjold med Ørn; foroven to Taarne.
— +NONET... AQVGS. Kors. 1

Bremen.

69. +SANCT(VS PETR)VS. Helgen med Sværd og Nøgle. —
+MO(RETTA*) BREMENSIS*. Nøgle i et Skjold. 6

Stade.

70. (STACTVS) WILH(T)DVS. Helgen med Krumstav og oprakt
Haand. — *MORETTA STADERSIS. Nøgle. 7

Lüneborg.

71. *MORETTA ⚡ LVNBORG. Løve. — +SIT ⚡ LATVS ⚡ DGO PATRI
Løve. 1
72. *MORETTA ⚡ LVNBVR. Samme Typ. — +SIT ⚡ LATVS ⚡
DGO ⚡ PATR. Samme Typ. 2
73. ⚡ MORETTA ⚡ LVNBVRG. Løve i Skjold. — °° SIT °° LATVS
°° DGO PATRI. (Dreiling). 1

Hamburg.

74. (Neldeblad) HORNETA ⚡ HAMBVRGGS. Port med tre Taarne, i
Skjold. — (Neldeblad) BENEDICTVS ⚡ DGS. Som Adv.
(Dreiling). 1
75. (Neldeblad) HORNETA ⚡ HAMBVRGE. Samme Typ. — Som foreg.
(Dreiling) 1

	7966
76. (Neldeblad) HORETTA ♀ HAMBVRGEE . Samme Typ. — Som foreg. (Dreiling)	2
Lübeck.	
77. ♫ MORETTA • LVBIGER . Dobbelt-Ørn. — ◊ CIVITAS X IMPERIAL . Som Adv.	1
78. * MORETTA : LVBIGERSIS . Skjold med Dobbelt-Ørn. — * CIVITAS ♂ IMPERIALS . Som Adv. (Dreiling).	2
79. Som foreg. — * CIVITAS ♀ IMPERIAL . Samme Typ.	1
80. * MORETTA ♀ LVBIGERSI . Samme Typ. — * CIVITAS ♀ IMPERIALIS . Samme Typ.	1
81. ♦ MORETTA ✕ LVBIGERS . Samme Typ., punkteret Skjold. — ♦ CIVITAS ✕ IMPERIAL . Som Adv.	1
82. * MORETTA : LVBIGERSIS . Som Nr. 77; over Skjoldet et Punkt mellem to Ringe, ved hver Side et Punkt. — * CIVITAS : IMPERIALIS . Som Adv.	1
83. * MORETTA : LVBIGERSIS . Samme Typ. — Som foreg.	2
84. ◊ L o V B omkring Skjold med Dobbelt-Ørn. — Som Adv. (Pfennig) Wismar.	1
85. ♦ CIVITAS : MAGROP . Tyrehoved. — * MORETTA : WYSMAR . Kors med Bladarme; i Midten en Ring, hvori en Stjerne..	1
Rostock.	
86. * MORETTA ROSTOKÆN . Grif tilv. — ◊ CIVITAS MAGROPOL Kors med Firblad i Midten.	1
87. ✕ MORETTA ✕ ROSTOKÆ . Samme Typ. — ♦ CIVITAS ✕ MAGROPOL . Samme Typ.	1
88. ♦ MORETTA ✕ ROSTOKÆ . Samme Typ. — Som foreg.	1
89. * — ♀ — Samme Typ. — * CIVITAS ♀ MAGROPOL . Samme Typ.	6
90. (Kors i Ring) MORETTA : ROSTOKÆ . Samme Typ. — (Kors i Ring) CIVITAS ♀ MAGROPOL . Samme Typ.	1
91. Som foreg. — (Kors i Ring) CIVITAS ♀ MAGROPOL . Samme Typ.	1
92. (Kors i Ring) MORETTA : ROSTOKÆ . Samme Typ. — Som foreg.	1
93. (Stjerne i Ring) — ✕ ROSTOK . Samme Typ. — ♦ CIVITAS ✕ MAGROPOL . Samme Typ.	1
Güstrow.	
94. ♫ CIVITAS DRÆ WERLÆ . Tyrehoved. — MON TAG VST ROW Stort Kors.	1
Gnoien.	
95. (Halv Lilie) CIVITAS MAGROPOL . Grif tilv. — (Halv Lilie) MORETTA (GR)OGRERSIS. Kors med Roset i Midten.	1

		7994
96. (Halv Lille) CIVITAS · MAGROPO. Samme Typ. — (Halv Lille) MØRETTA : ERGERSI. Samme Typ.	1	
97. (Halv Lille) CIVITAS : MAGROPOLI. Samme Typ. — (Halv Lille) MØRETTA : ERGERS. Samme Typ.	10	
98. (Halv Lille) CL. POL. Samme Typ. — MØREN.. Samme Typ.	3	
99. Ubestemt. IORD x BO ... Samme Typ. — SMD x O Kors; i Midten en Ring med et Punkt i; i 4de Vinkel et Punkt.	1	

Stralsund.

100. *MØRETTA : SVNDENSIS. Pilespids, i Skjold. — *DØVS : IN ROMIRE TWO. Som Adv. (Dreiling).	2
--	---

Greifswalde.

101. : MØRETTA : GRIPESWOL. Grif tilv. — xDT LAV DØM DØO Skjold med Tverbjælke, lagt over et stort Kors.	1
102. Ulæselig. Samme Typ. — *DT LAV DØM DØO. Samme Typ.	1
103. *MØRETTA : GR : ESWO. Kronet, modvendt Brystb. — Som foreg.	1

Demmin.

104. *MØRETTA : DE : NÆRS. Lilie. — *DØVS : IN : NO : TWO Grif tilv. (Dreiling).	2
---	---

Anciam.

105. *MØRETTA : TÆGLYM. Pilespids — : DØVS : IN : ROMIRE TWO Kors.	2
106. : MØRETTA : TÆGLIM. Pilespids. — : DØVS : IN : ROMIRE : TWO. Kors; i Midten en Ring, hvori en Stjerne.	1
107. (Halv Lille) MØRETTA : TÆGLIM. Grif tilv. — *DØVS : IN : ROMIRE : TV. Kors med en Lilie i 1ste Vinkel.	4
108. Som foreg. — *DØVS IN ROMIRE TV. Samme Typ.	1

Stettin.

109. xMØRETTA : STETTINGER. Grif tilv. — xSIT : LAVS : DØO PATRI. Skjold, hvori et Grifhoved, over et Kors.	1
110. Som foreg. — *SIT : LAVS DØO PATRI. Samme Typ.	1

Treptow.

111. *MØRETTA : DVGIS : STE : . . . Grif tilv. — *MØRETTA : TRÆTOW. Kors med Roset i Midten.	1
---	---

8027

Liflandske Orden.**Reval.**

112. +MÄGISTRI:LIVORIG. Kors i Skjold. — +MORETTA: REVTLIG. Kors med tre Punkter i hver Vinkel. (Schilling). 14

Biskopper af Dorpat.*Didrik II Damerau. 1378—1400.*

113. +TIDEŘICVS ēPVS. Biskoppeligt Hoved. — +MORETTA TÝRBЯ Sværd og Nøgle, lagte overkors. (Schilling). 1
 114. +TIDEŘICVS ēPVS. Samme Typ. — +HORETTA TÝRB€. Samme Typ. 1
 115. ○TIDEŘICVS ēPVS. Samme Typ. — .HORETTA . . . BAT Samme Typ. 1
 116. . . . ICVS ēPVS. Samme Typ. — . . . RÉTTA DÄRP . . Samme Typ. 1

Bernhard III Bülow. 1404—1413.

117. BERNTARDV: +EPS. Biskoppeligt Hoved. — +HORETTA DÄRI Sværd og Nøgle overkors. 4
 118. BERNTARDV: +EPS. Samme Typ. — Som foreg. 1
 119. — . EPS. Samme Typ. — Som foreg. 2
 120. — +EPS. Samme Typ. — Som foreg. 1
 121. Som foreg. — +HORETTA DÄR 1
 122. . . . ERNTARDV: EPS. Samme Typ. — +HORETTA DÄRBAT(?) 1
 123. B DV · EPS. Samme Typ. — +HORETTA DÄRP 1
 124. BERNTARDVI: +DPZ. Samme Typ. — +HORETTA DÄR 1
 125. BERNTARD EPS. Samme Typ. — +HORETTA DÄRI 1
 126. . . . RÄRDV · EP. Samme Typ. — . . . RÉTTA +TÝR 1
 127. . . . RÄTRVS ēPVS. Samme Typ. — . RÉTTA DÄRB 1
 128. Ubestemmelig. 1

8061

Flensborg-Fundet har særlig Interesse paa Grund af sit store Antal danske (7818 Stk.) og svenske (52) Mynter fra Erik af Pommern, hvoriblandt forekom flere hidtil ukjendte Variationer (Nr. 2, 7, 19, 25, 27, 32, 51, 55). Antallet af denne Konges Sterlinge var langt større end i noget tidligere kjendt Fund. I Svendborg gjordes Aar 1885 et Fund af Guld- og Sølvmynter, deriblandt 3750 Sterlinge fra Erik af Pommern (1971 fra Lund og 1779 fra Næstved); dette

Antal var dog kun ringe i Forhold til Flensborg-Fundets. Det tør efter dette store Funds Fremkomst antages, at Kjendskabet til de mange Variationer af Erik af Pommerns Sterlinge nu maa være saa godt som fuldstændigt, og at der neppe findes flere af særlig Interesse. Destoværre indeholdt Fundet ikke noget Exemplar af Kong Eriks tidligere Udmyntning fra Næstved, med Fremstillingen af en Bispestav. Det i den kongelige Samling bevarede Exemplar er fremdeles det eneste kjendte.

Udmyntningen af Erik af Pommerns Sterlinge paabegyndtes vistnok i Aaret 1405 og fortsattes derpaa gjennem en længere Aarrække. Den betegnede et Omslag i Rigets Myntvæsen og en Bestræbelse efter at bringe dette paa en fast Fod, efterat Danmark gjennem lange Tider havde havt fremmed Mynt, navnlig hanseatisk, til almindelig Brug. At mange af de i Fundet indeholdte Sterlinge have været længe i Brug og Udmyntningen været foretaget gjennem et længere Tidsrum, fremgaar af disse Mynter høist forskjellige Konservering. Medens en betydelig Part var vel bevaret, vare adskillig flere meget slidte og i større eller mindre Grad beklippede. Beklipningen viser sig at have været meget almindelig og at have været foretaget med stor Dristighed, saaledes at der forekom Mynter, hvoraf omtrent en Trediedel var borttaget. Sterlingens normale Vægt er indtil 1 Gram. Mange beklippede Exemplarer veide kun 0,60—0,65 Gram.

Blandt de fremmede Mynter indeholdt Fundet ikke noget Nyt. Af Sjeldenheder blandt disse kan fremhæves Mynten Nr. 103, fra Greifswalde, med kronet, modvendt Hoved paa Adversen. Mynten har særlig Interesse derved, at den har bidraget til Bestemmelsen af den store Klasse Brakteater med kronet Hoved, som tidligere har været henført til Danmark, men hvis Hjemsted Greifswalde er. Jvf. Dannenberg. Pommerns Münzen im Mittelalter, Pag. 61.

Med Hensyn til Bestemmelsen af Fundets Alder har man

følgende Holdepunkter. Dets yngste Mynter, hvis Udprægningsperiode kjendes, ere fra Hertug Otto II af Stettin (1413—1428). Naar der endvidere i dette store Fund ikke forekommer nogen af de ifølge Overenskomsten af 8. Oktober 1424 med Lübeck, Hamborg, Lüneborg og Wismar prægede Mynter, nemlig den saakaldte Dronning Philippas Mynt til sex Penninges Værdi, maa formentlig Tiden for Fundets Nedlægning søges mellem Aarene 1413 og 1424 og nærmest det første Aar, i Betragtning af det store Antal Sterlinge. Nedlægningsaaret tør herefter sættes til omrent Aar 1415.

Ved et Udgravningsarbeide paa en Byggeplads ved Storegade i Stege fandtes i Juli Maaned 1898 en lille Lerkrumme med Sølvmynter og ved Siden deraf endel andre, samtidig nedlagte Sølvmynter, der havde ligget indsvøbt i et Stykke Tøi, som tildels var fortærret. Krummen blev stødt i Stykker, forinden den iagttoget af Arbejdsmændene. Fundet laa omrent $1\frac{1}{2}$ Alen under Jordfladen.

Ogsaa af dette Fund var der tilbageholdt endel Mynter, som dog skaffedes tilveie ved de stedlige Myndigheders Velvillie. Det var i det Hele sjeldent vel bevaret, hvilket væsentlig var foranlediget ved, at Mynterne ikke vare meget sammenirrede, men let lod sig skille fra hverandre. Forholdsvis faa Mynter vare medtagne af Slid, og kun en ganske enkelt fandtes overbrudt ved Indsendelsen. Mynternes samlede Antal var 1606 Stkr., og deres Vægt udgjorde 1379 Gram.

Danmark.

Erik af Pommern (1396—1439).

Lund. Sterlinge (Trepenninge). Adv. Krone. Rev. Kors.

1. *ERICVS : REX : D : S : R — *	MORETA : LVNDERSIS	36
2. Som foreg.	— * — : LVNDEISIS	3
3. Som foreg.	— * — : LVNDEISI	216
		255

		255
4. Som foreg.	— * MONETTA : LVRDERS	108
5. * ERICVS : RECX : D : S : R	— * — : LVRDERSI	1
6. Som foreg.	— * — : LVRDERS	1
7. * ERICVS : RECX : D : S : R.	Ensidet, Adverspræg.	1

Næstved.

Firepenninge. Adv. Krone. Rev. Kors.

8. * ERICVS : RECX : D : S : R	— * MONETTA : RESTWED	4
Sterlinge (Trepenninge).	Samme Typ.	
9. * ERICVS : RECX : D : S : R	— * MONETTA : RESTWED	22
10. Som foreg.	— * — : RESTWED	2
11. Som foreg.	— * — : RESTWED	5
12. Som foreg.	— * — : RESTWED	287
13. * ERICVS : RECX : D : S : R	— * — Som foreg.	6
14. * — : — : D : R : S	— * — Som foreg.	4
15. * — : — : D : S : R.	Ensidet, Adverspræg.	1

Tydkland.**Pommern—Wolgast.***Wartislaw IX og Barnim VII (1405—1457).*

16. • MONETTA • DVC' WOLG. Grif.	— : DSVS : IR • RONINETVO Kors; i Midten en Ring, som omslutter en Rose.	3
17. Som foreg.	— DSVS : IR • RONINETVO.	1
18. Som foreg.	— : — : — : TV	4
19. : MONETTA • DVC' WOLG.	— : DSVS : IR • RONINETVO. Samme Typ.	29
20. : MONETTA • DVC' WOL	— : — : — : — : TVO. Samme Typ.	1
21. : MONETTA • DVC' WOL	— : — : — : — : — Samme Typ.	1
22. • MONETTA • DVC' D • WOL	— : — : — : — : — Samme Typ.	2
23. Som foreg.	— : — : — : — : — Samme Typ.	1
24. : MONETTA • DVC' D & • WO	— : — : — : — : — Samme Typ.	47
25. Som foreg.	— : — : — : — : TVO. Samme Typ.	2
26. • MONETTA : DVC' WOLG.	Grif. — : BENEDICTVS : DSVS. Kors; i Midten en Firkant, omsluttende et Punkt og om- givet af fire Buer.	8

	796
27. *MØRDTA · DVG' WOLGTA. Grif. — *BR DIG TVS DÆVS. Vaabenskjold, lagt over et stort Kors.	2
<i>Svantibor I, Hertug af Stettin (1368—1413).</i>	
28. *MØRDTA : DVG STETIN. Grif. — : CIVITAS : DVCIS : STET Kors, i 2den Vinkel en Fugleklo.	1
29. *MØRDTA : DVG STETII. Grif. — : CIVITAS : DVCIS : STET Kors, i 4de Vinkel en Fugleklo.	1
<i>Barnim VIII og Svantibor II af Bart (1415—1451 og 1440).</i>	
30. : MØRDTA · DVG' D · BT. Grif. — AVG M RIA CTA. Stort Kors, i Midten et Firblad.	1
Mecklenborg.	
31. Brakteat med Tyrehoved.	12
Hamburg.	
32. Brakteat. Bygning med tre Taarne og omsluttende et Neldeblad.	2
Lübeck.	
33. *MØRDTA : LVBICERS. Dobbelt-Ørn. — *CIVITAS : IMPERIAL' Stort Kors, i Midten et Firblad.	1
34. *MØRDTA : LVBICERSIS. Dobbelt-Ørn. — +CIVITAS : IMPERIALIS. Som Adv.	1
35. *MØRDTA : LVBICERSIS. Skjold med Dobbelt-Ørn. — *CIVITAS : IMPERIALIS. Som Adv.	1
36. *MØRDTA : LVBICERSIS. Samme Typ.; en Kugle mellem to Ringe over og en Kugle ved hver Side af Skjoldet. — *CIVITAS : IMPERIALIS. Som Adv.	1
37. Som foreg. Samme Typ. — *CIVITAS : IMPERIALIS. Som Adv.	1
Wismar.	
38. Brakteat. Langdelt Skjold.	1
39. +MØRDTA : WYSMTR. Tyrehoved. — ○ CIVITAS : IMPEROPO. Som Adv.	1
40. *MØRDTA : WYSMARI. Skjold med Tyrehoved, tre Kugler ved Skjoldet. — *CIVITAS : IMPEROPO. Som Adv.	1
Lüneborg.	
41. *MØRDTA : LVNEBORG. Løve. — +SIT : LAVS : DÆO PATRI. Som Adv.	1

		824
* MOR ^{TA} : LVREBVRC ^{ES} . Skjold med Løve; tre Kugler ved Skjoldet. — °°° SIT °°° LAVS °° DEOPATRI. Som Adv.	1	
* MOR ^{TA} : LVREBVRC ^{ERS} . Skjold med Løve; tre Kugler ved Skjoldet. — Som foreg.	1	
Rostock.		
Brakteat. Grif.	3	
* MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} R. Grif. — * CIV ITAS MAG ROP. Stort Kors. Grif i 1ste Vinkel.	1	
* MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} R. Grif. — Som foreg.	1	
* MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} . — — Som foreg.		
* MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} N. Grif. — ∵ CIVITAS MAGROPOL. Stort Kors; i Midten et Firblad, omsluttende en Stjerne.	2	
Som foreg. Grif. — ∵ CIVITAS x MAGROPOL. Stort Kors; i Midten et Firblad, omsluttende en Stjerne.	4	
x MOR ^{TA} * ROSTOK ^{DE} R. Grif. — Som foreg. —	2	
* MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} R. Grif. — Som foreg. —	22	
* MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} R. Grif. — Som foreg. —	9	
* MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} R. Grif. — * CIVITAS : MAGROPOL. —	3	
Som foreg. Grif. — x — ∵ — —	3	
◦ MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} R. Grif. — ∵ — x — —	5	
Som foreg. Grif. — * — ° — —	1	
Som foreg. Grif. — ∵ — x — (med Stjerne udfor den ene Korsarm).	1	
◦ MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} R. Grif. — CIVITAS : MAGROPOL. (uden Stjerne)	1	
Som foreg. Grif. — x — ∵ — —	1	
Som foreg. Grif. — ∵ — x — —	2	
* MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} S. Grif. — * — x — —	3	
Uvisse af samme Typ.	10	
* MOR ^{TA} x ROSTOK ^{DE} . Grif. — ∵ CIVITAS x MAGROPOL. Med Kugle i Firbladet.	1	
* MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} . Grif. — Som foreg. —	4	
* — x ROSTOK ^{DE} R. — * CIVITAS x MAGROPOL. —	1	
* MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} . — * — ° — (Stjerne i 2den Vinkel).	22	
Som foreg. — * CIVITAS : MAGROPOL. (Uden Stjerne)	8	
* MOR ^{TA} : ROSTOK ^{DE} R. — * — ° — —	4	
* — ° ROSTOK ^{DE} . — * — x MAGROPOL. —	2	
* — x — . (Stjerne under Grif. — * CIVITAS x MAGROPOL.)	4	

	946
71. *MOR ^E T ^A x ROSTOK ^{DE} (Stjerne under Grif). — *CIVITAS x M ^E NOPOL. (Stjerne udfør hver Korsarm).	3
72. *MOR ^E T ^A x ROSTOK ^{DE} . — Som foreg.	4
73. x M ^E R ^A T ^A o ROSTOK ^{DE} (Kugle under Grif). — : CIVITAS o M ^E NOPOL.	5
74. :: M ^E R ^A T ^A x ROSTOK ^{DE} . — :: CIVITAS x M ^E NOPOL.	1
75. :: — x ROSTOK ^{DE} . — * — o — —	1
76. *CIVITAS o M ^E NOPOL. — * — o — —	1
77. Som foreg. — *MOR ^E T ^A o ROSTOK ^{DE}	1
78. *M ^E R ^A T ^A x ROSTOK ^{DE} . Grif. — o CIVITAS x M ^E NOPOL. Vaabenskjold, omgivet af tre Kugler.	1

Güstrow.

79. *CIVITAS D ^O nde W ^E RL. Tyrehoved. — M ^O N ^E T ^A GVS TRO Stort Kors.	1
80. o CIVITAS DNI D W ^E RL. Tyrehoved. — +MOR ^E T ^A GVSTROW ^E Kors; i Midten en Ring, omsluttende en Stjerne.	1
81. o CIVITAS DNI D W ^E RL. Tyrehoved. — o M ^E R ^A T ^A o GVSTROW ^E . Kors, med to udsirede Arme; i Midten en Ring, omsluttende en Kugle.	1

Gnoien.

82. (Halv Lilie) CIVITAS o M ^E NOPOL. Grif. — (Halv Lilie) MOR ^E T ^A o GROGR ^E R ^{SIS} . Kors; i Midten en Ring, omsluttende en halv Lilie.	5
83. Som foreg. Grif. — (Halv Lilie) MOR ^E T ^A o GROGR ^E R ^{SIS} .	2
84. Som foreg. Grif. — — — o GROGR ^E R ^{SIS} .	2
85. Som foreg. — — — (Halv Lilie) GROG- R ^E R ^{SIS}	4
86. (Halv Lilie) CIVITAS o M ^E NOPOL. — (Halv Lilie) MOR ^E T ^A o GROGR ^E R ^{SIS}	2
87. (Halv Lilie) CIVITAS o M ^E NOPOL. — (Halv Lilie) M ^E R ^A T ^A (Halv Lilie) GROGR ^E R ^{SIS} . Kors; i Midten et Firblad, omslut- tende en Kugle.	8
88. Som foreg. — (Halv Lilie) M ^E R ^A T ^A (Halv Lilie) GROGR ^E RSI.	1

Stralsund.

89. Brakteat. Flag, forneden en Pilespids.	1
90. *M ^E R ^A T ^A o SVR ^E R ^{SIS} . Pilespids. — D ^E V S ^I N O ^M R ^E T ^V . Stort Kors; i 2den og 4de Vinkel en Pilespids.	1
91. *M ^E R ^A T ^A o SVR ^E R ^{SIS} . Pilespids. — *D ^E V S ^I N o R ^O VINGTVO Kors; i 1ste og 3die Vinkel en Pilespids (Grosfennig).	5

		997
92.	Som foreg. Pilespids. — ɔ D&VS ɔ IN ɔ ROMINGTVO. —	1
93.	Som foreg. Pilespids. — * — ɔ — ɔ — — Pilespids i 2den og 4de Vinkel. (Grospfennig).	5
94.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — *D&VS ɔ IR ɔ ROMING x TWO. Kors; i 4de Vinkel en Pilespids.	1
95.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — ɔ D&VS ɔ IN ɔ ROMING TWO Pilespids i 1ste og 3die Vinkel.	1
96.	Som foreg. Pilespids. — ɔ D&VS ɔ IN ɔ ROMING TWO. —	2
97.	Som foreg. — — * — ɔ — ɔ — TV. —	2
98.	Som foreg. — — ɔ — ɔ — ɔ — TV. —	1
99.	Som foreg. Pilespids. — * — ɔ — ɔ — — ɔ T —	1
100.	Som foreg. — — ɔ — ɔ — — TWO. Pilespids i 2den og 4de Vinkel.	4
101.	Som foreg. Pilespids. — * — ɔ — ɔ — TV. —	12
102.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — *D&VS ɔ IN ɔ ROMINGTV. Pilespids i 1ste og 3die Vinkel.	2
103.	Som foreg. Pilespids. — *D&VS ɔ IN ɔ ROMINGTV. Pilespids i 2den og 4de Vinkel.	1
104.	*MOR&TA SVRDENSIS. Pilespids. — *D&VS ɔ IN ROMINGxTWO Pilespids i 1ste Vinkel.	1
105.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — o — o — o — Pilespids i 4de Vinkel.	1
106.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — * — ɔ — o — TV. Kors; i Midten en Ring, omsluttende en Stjerne. (Gros- pfennig).	1
107.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — Som foreg. (Grospfennig).	1
108.	*MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Pilespids. — x D&VS x IR x ROMINGTVO. Kors; i Midten en Ring, omsluttende en Stjerne; Pilespids i 4de Vinkel.	1
109.	ɔ MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Flag. — ɔ D&VS ɔ IN ɔ ROMINGTVO. Kors; i Midten en Ring, omsluttende en Stjerne. (Dreiling).	1
110.	*MOR&TA SVRDENSIS. Pilespids — D&V * SIN * OM&TV. Pilespids.	1
111.	*MOR&TA SVRDENSIS. Pilespids. — Som foreg. Pilespids.	2
112.	Som foreg. — — D&VS x IR x . . . x TV. Pilespids.	1
113.	+MOR&TA ɔ SVRDENSIS. Skjold, med Pilespids. Omskriften begynder ved Skjoldets venstre Hjørne. — *D&VS ɔ IR ɔ ROMINGTVO ɔ. Som Adv.	30
114.	Som foreg. — — * D&VS ɔ IN ɔ ROMING ɔ TWO ɔ. Som Adv.	2
115.	Som foreg. — — * — ɔ — ɔ — — — ɔ. —	2
116.	Som foreg. — — * — ɔ — ɔ — — o — o. —	1

		1075
117.	Som foreg. — — *DØVS § IN § RØNING TV.	Som Adv. 3
118.	Som foreg. — — + — ; — ; — TVO.. —	4
119.	Som foreg. — — ; — ; — ; — — —	1
120.	Som foreg. — — ; NØVS ; — ; — ; — —	1
121.	Som foreg. — — Ubestemmelig.	1
122.	+NØRÅTA § SVRDÆRSIS. — — *DØVS § IN § RØNINGTV. —	12
123.	+ — . — — Som foreg.	4
124.	Som foreg. — — *DØVS § IN § RØNING.TVO. —	1
125.	+NØRÅTA § SVRDÆRSI. — — * — ; — ; — —	33
126.	Som foreg. — — *DØVS § IN § RØNING ; TWO. Som Adv.	1
127.	Som foreg. — — * — ; — ; — TWO. —	1
128.	Som foreg. — — * — ; — ; — TV. —	10
129.	Som foreg. — — * — ; — ; — °TV. —	1
130.	Som foreg. — — * — ; — ; — °T. —	1
131.	Som foreg. — — ; — ; — ; — TWO. —	7
132.	Som foreg. — — ; — ; — ; — TWO. —	1
133.	+NØRÅTA § SVRDÆRSIS. Skjold med Pilespids. Omskriften begynder ved Skjoldets høire Hjørne. — *DØVS § IN § RØNINGTV. Som Adv.; men Omskr. beg. ved venstre Hjørne.	19
134.	Som foreg. — — *DØVS § IN § RØNINGTV. —	2
135.	Som foreg. — — * — ; — ; — TWO. Omskr. beg. ved Skjoldets høire Hjørne.	34
136.	Som foreg. — — *DØVS § IN § RØNING.TVO. —	1
137.	Som foreg. — — * — ; — ; — ; TV. —	2
138.	+NØRÅTA § SVRDÆRSIS. — — *DØVS § IN § RØNINGTV. —	4
139.	+ — ; SVRDÆRSI. — — Som foreg.	31
140.	+ — ; — . Kugle forneden i Skjoldet. — Som foreg.	1
141.	+NØRÅTA § SVRDÆRSI. Ring over Skjoldet. — Som foreg. Kugle over Skjoldet.	2
142.	+NØRÅTA § SVRDÆRSI. Ring forneden i Skjoldet. — Som foreg. Kugle over Skjoldet, Ring forneden.	3
143.	Som foreg. — — Som foreg. Kugle forn. i Skjoldet.	1
144.	Som foreg. — — Som foreg. Ring forn. —	1
145.	Som foreg. — — Som foreg. Kugle over Skjoldet.	2
146.	Som foreg. — — *DØVS § IN § RØNINGTV. Ring forn. i Skjoldet.	1
147.	Som foreg. — — Ubestemmelig.	1
148.	(Lilie) NØRÅTA § SVRDÆRSIS § Omskr. begynder ved Skjoldets venstre Side. — +DØVS § IN § RØNINGTV. Som Adv.	4
149.	(Lilie) NØRÅTA. SVRDÆRSIS. — — +DØVS § IN § RØNING °TV. Som Adv.	1

1267

150. (Lilie) MORÉTTA · SVRDERSIS. — — + DÆVS : IN : RØMING TV.		
Som Adv.		1
151. Som foreg. — — (Lille) — — — TVO		
Som Adv.		1
152. Som foreg. — — (Lille) — : — : — —		
Som Adv.		1
153. Som foreg. — — (Lille) — : — : — TV.		
Som Adv.		1
154. (Lilie) MORÉTTA : SVRDERSIS. — — * — : — : — TVO.		
Som Adv.		1
155. Som foreg. — — + — : — : — —		2
Som Adv.		
156. Som foreg. — — (Lille) — : — : — —		
Som Adv.		1
157. Som foreg. — — * — : — : — : TVO.		
Som Adv.		1
158. (Lilie) MORÉTTA : SVRDERSI. — — : — : — : — TVO.		
Som Adv.		2
159. Som foreg. — — + — : — : — —		1
Som Adv.		
160. (Lilie) MORÉTTA · SVRDERSI. — — * — : — : — TV.		
Som Adv.		1
161. * MORÉTTA : SVRDERSIS. Omskriften begynder ved Skjoldets venstre Side. — + DÆVS : IN : RØMINGTVO. Som Adv.		3
162. Som foreg. — + DÆVS : IN : RØMINGTVO. —		1
163. Som foreg. (?) — * — : — : — TVO. —		1
164. Som foreg. (?) — * — : — : — TVO. —		2
165. + MORÉTTA : SVRDERSIS : . Omskr. begynder over Skjoldet. — + DÆVS : IN : RØMINGTVO. Omskr. beg. ved Skjoldets venstre Side.		1
166. (Lilie) MORÉTTA : SVRDERSI. Som foreg. — * DÆVS : IN : RØMINGTVO. Som foreg.		1
167. Som foreg. — — * — : — : — : — —		2
168. — Ensidet, Reverspræg. — * — : — : — — . Omskr. beg. ved Skjoldets venstre Side.		1
169. * MORÉTTA : SVRDERSIS. §. : DÆVS : IN : RØMINGTVO. §.		1
170. * — : SVRDERSI. — Som foreg. —		1

Greifswalde.

171. Brakteat. Kronet, modvendt Hoved (1 større og 1 mindre).	2
172. : MORÉTTA : CRIPGSWOLD. Grif. — ×DT LÅV DÆM DÆO. Vaabenskjold, omgivet af 4 Ringe og lagt over et stort Kors.	1

	1297
173. : MORÈTA : GRIPESWOL. Grif. — *DT LAV DEN DØO. —	20
174. Som foreg. — — ×— — — — — . —	13
175. : MORÈTA : GRIPESWOL. — — *— — — — — . —	34
176. : — : GRIPESWOL. — — ×— — — — — . —	17
177. : — : GRIPESWO. — — *— — — — — . —	12
178. Som foreg. — — ×— — — — — . —	7
179. *MORÈTA : GRIPESWOL. — — ×— — — — — . —	3
180. Som foreg. — — *— — — — — . —	1
181. *MORÈTA : GRIPESWOL. — — ×— — — — — (?) . —	1
182. Som foreg. — — *— — — — — . —	1
183. *MORÈTA : GRIPESWO. — — ×— — — — — . —	1
184. Som foreg. — — *— — — — — . —	3
185. +MORÈTA : GRIPESWOL. — — +— — — — — .	
Samme Typ., men kun med Ringe over Skjoldet.	3
186. : MORÈTA : GRIPESWOL. — — ×— — — — — . —	4
187. : — : GRIPESWOL. — — ×— — — — — . —	3
188. : — : GRIPESWO. — — ×— — — — — . —	7
189. × — : — — — ×— — — — — . —	2
190. : MORÈTA : GRIPESWOL. — — *— — — — — To Kugler over Skjoldet.	3
191. : MORÈTA : GRIPESWO. — — *— — — — — . —	3
192. : — : GRIPESWOL. 6 under Grif. — *DT LAV DEN DØO. To Kugler over Skjoldet.	2
193. : MORÈTA : GRIPESWO. 6 under Grif. — *DT LAV DEN DØO. To Kugler over Skjoldet.	3
194. : MORÈTA : GRIPESWO. Ring under Grif. — *DT LAV DEN DØO. To Kugler over Skjoldet.	1
195. : MORÈTA : GRIPESWOL. Kugle under Grif. — *DT LAV DEN DØO. To Kugler over Skjoldet.	3
196. *MORÈTA : GRIPESWOL. — — *DT LAV DEN DØO. Vaaben- skjold, lagt over et stort Kors (Grospfennig).	1
197. *MORÈTA : GRIPESWO. — — *DT LAV DEN DØO. — (Grpf.)	3
198. MORÈTA GRIPESWOL. — — °° DT °° LAV DEN °° DØO. Vaabenskjold, lagt over et Kors.	3
199. • MORÈTA GRIPESWOLT. — Som foreg.	1

Demmin.

200. : MORÈTA : DEMINERS. Lilie mellem to Ringe. — : CIVITAS : DVG: WOLCT. Grif.	6
201. : MORÈTA : DEMINERS. Samme Typ. — Som foreg.	1
202. : — : DEMINERS. — — — Som foreg.	2
203. : — : DEMINERS. — — — *CIVITAS : DVG: WOLCT. Grif.	2

1463

204.	♦ NØRETTA : DEMINERS. Lilie, uden Ringe. —	♦ CIVITAS :	
	DV ^G . WOLCT. Grif.		5
205.	♦ NØRETTA : DEMINERS'. Lilie, uden Ringe. —	Som foreg. —	1
206.	— ♦ DEMINERS. —	— — Som foreg. —	7
207.	— ♦ DEMINERS. —	— — ♦ CIVITAS :	
	DV ^G . WOLCT. Grif.		1
208.	Som foreg. —	— ♦ CIVITAS : DV ^G . WOLC. Grif.	1
209.	Som foreg. — — — — —	— — — — —	1
210.	♦ NØRETTA : DEMINER. — — — — —	— — — — —	4
211.	Som foreg. — — — — —	— — — — —	1
212.	*NØRETTA : DEMINERS. — — ♦ CIVITAT : DV ^G . WOLCT. —	—	1
213.	*NØRETTA : DEMINERS'. Lilie. — ♦ CIVITAS : DV ^G . WOLCT.		
	Kors. Grosppennig.		1
214.	*NØRETTA : DEMINER. Lilie. — : — : — ' —		1
	Kors. Grosppennig.		1

Anklam.

215.	+NØRETTA : TÅRKLYH. Pilespids; forneden tre Kugler. —		
	+BENEDICTVS : DÆVS. Kors; i Midten et Firblad; i		
	1ste Vinkel en Ring.		1
216.	*NØRETTA : TÅRGLIMÉR. Pilespids; forneden en Kugle. —		
	♦ DÆVS § IR § RØNING TWO. Kors; i 1ste Vinkel en Kugle.		1
217.	*NØRETTA : TÅRGLIME. — — Som foreg. —		3
218.	Som foreg. — — ♦ DÆVS : IR : RØNING TWO —		1
219.	Som foreg.(?) — — Som foreg. Uden Kugle i Korsvinkel		1
220.	*NØRETTA : TÅRGLIM. — — Som foreg. Med Kugle i 1. Korsv.		3
221.	— — — — — ♦ DÆVS § RØNING § IR § TWO.		
	Kugle i 2den og 4de Vinkel.		1
222.	Som foreg. — — ♦ DÆVS § IR § RØNING TWO. —		1
223.	Som foreg. — — Som foreg. Kugle i 1. og 3. Vinkel.		2
224.	*NØRETTA : TÅRGLIMÉR. Pilespids. — ♦ DÆVS § IR §		
	RØNING TWO. Kors; i 2.Vinkel en halv Lilie. (Grosppennig).		1
225.	*NØRETTA : TÅRGLIM. Pilespids. — Som foreg. Halv Lilie		
	i 1. Vinkel. (Grosppennig).		1
226.	♦ NØRETTA : TÅRGLIMÉR. Pilespids. — ♦ DÆVS § IR §		
	RØNING TWO. Kors; i 1. Vinkel en Lilie.		1
227.	♦ NØRETTA : TÅRGLIME. Pilespids. — ♦ DÆVS § IR §		
	RØNING TWO. Kors; i 1. Vinkel en Lilie		15
228.	Som foreg. Pilespids. — . DÆVS § IR § RØNING TWO. —		4
229.	Som foreg. — — . — . — . — . TVO. —		1
230.	Som foreg. — — . — . — . — . — . TVO. —		1
231.	Som foreg. — — . — . — . — . — . — . — . —		1

1526

232.	Ø MORETA Ø TÅRLINIE. Pilespids. —	Ø DØVS Ø IN Ø	1
	ROVINGATVO. Kors; i 1. Vinkel en Lilie.		
233.	Som foreg. — Ø DØVS Ø IN Ø ROVINGATVO.	Lilie i 2. Vinkel.	4
234.	Som foreg. — Ring over Pilespidsen. — Som foreg. —	—	1
235.	Ø MORETA Ø TÅRLINIE. Uden Ring. — Som foreg. —	—	2
236.	Ø — Ø TÅRLIM. — — Som foreg. Lilie i 3. Vinkel.	—	1
237.	Ø MORETA Ø TÅRLINIE. Uden Ring. — Som foreg. Lilie i 4. Vinkel.	—	2
238.	Som foreg. — — Som foreg., men halv Lilie i 4. Vinkel.	—	1
239.	(Lilie) Ø MORETA Ø TÅRLINIE. — — Ø DØVS Ø IN Ø	ROVINGATVO. Lilie i 1. Vinkel.	9
240.	Som foreg. — — Ø DØVS Ø IN Ø ROVING Ø TVO. —	—	1
241.	Som foreg. — — ° — ° — — — —	—	2
242.	Som foreg. — — ° — ° — — — Lilie i 4. Vinkel.	—	1
243.	*MORETA Ø TÅRLIM. — — Ø DØVS Ø ROVING Ø IN Ø TVO.	Lilie i 4. Vinkel.	1
244.	Ø MORETA Ø TÅRLIM. Pilespids. — Ø DØVS Ø IN Ø	ROVINGATVO. Kors; i Midten en Ring, omslutt. en Kugle.	1
245.	Ø MORETA Ø TÅRLYN. Pilespids; forn. en Ring. — Som foreg.	—	1
246.	Ø — Ø TÅRLIM. Pilespids; forn. en Ring. — Ø DØVS	Ø IN Ø ROVING Ø TVO. Samme Typ.	2
247.	Som foreg. Uden Ring forn. — Som foreg.	—	4
248.	Ø MORETA Ø TÅRLIM. — — Ø DØVS Ø IN Ø ROVINGATVO.	Samme Typ.	1
249.	Ø MORETA Ø TÅRLYN. Pilespids; Ring forned. — Som foreg.	—	2
250.	Ø MORETA Ø TÅRLYN. Pilespids; Ring forned. — Ø DØVS °	Ø IN Ø ROVING Ø TVO. Samme Typ.	1
251.	° Ø MORETA Ø TÅRLYN. Pilespids; Ring forned. — Ø DØVS	° Ø IN Ø ROVING Ø TVO. Samme Typ.	1
252.	*MORETA Ø TÅRLYN. Pilespids; Ring forneden. — Ø DØVS	Ø IN Ø ROVINGATVO. Samme Typ.	2
253.	*MORETA Ø TÅRLYN. Pilespids; uden Ring forn. — :DØVS	: IN : ROVING : TVO. —	2
254.	*MORETA Ø TÅRLINIE. Lilie. — Ø DØVS Ø IN Ø ROVING TVO.	Som Adv.	2
255.	Som foreg. — — ° — ° — — —	—	1
	Friedland.		
256.	Ø MORETA Ø VRØDELAN. Tyrehoved. — Ø CIVITAS Ø	MÆCROPOL. Kors; i Midten en Ring, omsl. en Stjerne.	1

1573

Treptow.

257. ♀ MORETA ♀ TREPTOW. Grif. — ♀ CIVITAS ♀ DVDS · STET.
Kors; i 4de Vinkel en Fugleklo. 3

Ukermünde.

258. *MORETTA ♀ DVG · STETIR. Grif. — ♀ CIVITAS ♀ VKERNUVRDÆ.
Kors; i 1ste Vinkel en Fugleklo. 1
259. *MORETTA ♀ DVG · STETI. Grif. — Som foreg. — 4
260. Som foreg. Grif. — ♀ CIVITAS ♀ VKERNUVRDÆ. Fugleklo i
2den Vinkel. 1
261. Som foreg. Grif. — ♀ CIVITAS ♀ VKERNUVRDÆ. Fugleklo i
2den Vinkel. 1

Den tydske Orden.*Winrik I af Kniprode. 1351—1382.*

262. +MAGISTER × GERNALIS. Vaabenskjold med bredt Kors og
i Midten et lille Vaaben. — +M × DOMINORVN × PRVSSIA.
Kors. (1/8 Schilling). 2
263. +MAGEST × WYRRIGS × PRIM. Vaabenskjold med bredt Kors
og i Midten et lille Vaaben. — +MORETA × DRORVM ×
PRVCI. Korsdelt Skjold. (Schilling). 12

Konrad III af Jungingen. 1393—1407.

264. +MAGEST × GÖRÄDVS × TERCI. Typ som foreg. — +MORETA
× DRORVM × PRVSI. Typ som foreg. (Schilling). 1
265. +MAGEST × GÖRÄDVS × TERCI. Typ som foreg. — +MORETA
× DRORVM × PRVG. Typ som foreg. (Schilling). 1
266. +MAGEST × GÖRÄDVS × TERG. Typ som foreg. — +MORETA
× DRORVM × PRVG. Typ som foreg. (Schilling). 1
267. +MAGEST × GÖRÄDVS × TERCI. Typ som foreg. — +MORETA
× DRORVM × PRVCI. Typ som foreg. (Schilling). 1
268. +MAGEST × GÖRÄDVS × TERCI. Typ som foreg. — +MORETA
× DRORVM × PRVCI. Typ som foreg. (Schilling). 1

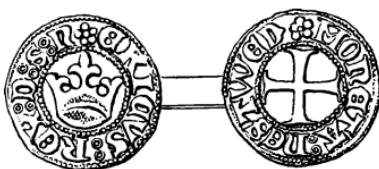
Henrik I af Plauen. 1410—1413.

269. +MAGEST × HIRRICVS × PRIM. Typ som foreg. — +MORETA
× DRORVM × PRVCI. Typ som foreg.; D over Skjoldet.
(Schilling). 2
270. +MAGEST · HIRRICVS · PRIM. Typ som foreg. — +MORETA
· DRORVM · PRVCI. Typ som frg., · over Skjold. (Schilling). 1
271. +MAGEST · HIRRICVS · PRIM. Typ som foreg. — +MORETA
· DRORVM · PRVCI. Typ som foreg. (Schilling). 1

1606

I Stege-Fundet optræde de danske Mynter i forholdsvis langt ringere Antal end i Flensborg-Fundet, hvorimod de fremmede, nordtyske Mynter ere meget fyldigt repræsenterede

og med en Rigdom af Variationer. Men selv om de danske Penge ikke udmaerkede sig ved noget særlig stort Forholdstal, og skjøndt der blandt Kong Eriks 697 Sterlinge ikke findes nogen tidligere ukjendt Variation, indeholder Fundet dog nogle danske Mynter af særlig Interesse, nemlig de fire Firepenninge fra Næstved, udmyntede af samme Typ som Trepenninlene (Sterlinge). Denne Udmyntning har hidtil været



Firepenning fra Stege Fundet (Nr. 8). Vægt 1,10 Gram.

ukjendt. Den eneste tidligere kjendte Firepenning fra Erik af Pommern er, som ovenfor omtalt, fra samme By. Den har samme Adversfremstilling, Kronen, som de nu fremkomne Mynter af denne Værdi; men paa Reversen ses en Bispestav fremstillet. Dens Vægt er 1,15 Gram. De nu fremkomne Firepenninge, der have været udmyntede til en med de nordtydske Wittenpfennige stemmende Værdi, og med en Vægt af 1,10 Gram, adskille sig fra den tidligere ved Reversfremstillingen, Korset, der svarer til den, som findes paa Sterlingene fra Lund og Næstved. Det fremgaar heraf, at man først har foretaget Udmyntningen af Firepenninge med Bispestav og derefter med Kors; senere er man gaaet over til Udmyntning af Trepenninge af samme Typ, men med 0,75—1 Grams Vægt.

I et Aktstykke fra Aar 1402 omtales et Laan „in triginta duabus marcis argenti in alba moneta legali Syalandie et datiuæ“. Det har været antaget, at denne Omtale af den hvide, sjællandske Mynt maatte gjælde Firepenningen med Bispestaven. Efter Fremkomsten af de nu fundne Firepenninge er det dog mere sandsynligt, at Bestemmelsen ved Laanets Ordning har drejet sig om denne Mynt fra Næstved,

da Udmyntningen af den utvivlsomt er foretaget faa Aar, førend man, omtrent 1405, begyndte at udmynte Sterlingen.

Firepenningen med Bispestaven tilhører Tiden efter de nordiske Rigers Forening, Aar 1397, da Erik af Pommern paa Mynten kaldes Danmarks, Sverigs og Norges Konge. Udmyntningen er formentlig foretaget ved Aar 1400, og kort Tid derefter er man da gaaet over til at udmynte de andre Firepenninge af den yngre Typ.

Af sjeldne, fremmede Mynter indeholder Fundet ikke meget. De vigtigste ere fra Stæderne Friedland og Uker-münde samt fra den tyske Ordensmester Henrik I af Plauen.

Med Hensyn til Stege-Fundets Nedlægningstid viser det sig, at denne har været nogle faa Aar yngre end Flensburg-Fundets. I Fundet findes en pommersk Mynt (Nr. 30), præget af Hertugerne Barnim VIII og Svantibor II af Bart, hvis Regjering begynder Aar 1415; denne Mynt er den yngste i Fundet, hvis Alder kan paavises. Da der ikke heller i dette Fund forekommer noget Exemplar af Dronning Philippas Mynt fra 1424, som vistnok vilde have været tilstede her, saafremt Fundet var yngre end dette Aar, tør man antage, at det maa være nedlagt omkring Aar 1420.

Følgende Tabel giver en Oversigt over det Antal, i hvilket de enkelte Landes og Stæders Mynter optræde i de to Fund.

Danmark	Flensburg-F.	Stege-F.
Lund	4905	366
Næstved	2913	331
Wisby	23	*
Sverig.		
Stockholm	2	*
Åbo	27	*
Tydkland.		
Pommern	75	104
Mecklenborg	1	12
Aachen	1	"
Bremen	6	"
Stade	7	*
Hamburg	4	2

	Flensborg-F.	Stege-F
Lübeck	10	5
Wismar.....	1	3
Lüneborg	4	3
Rostock.....	13	137
Güstrow	1	3
Gnoien	16	24
Stralsund	2	304
Greifswalde.....	3	158
Demmin	2	35
Anklam	8	85
Friedland	·	1
Stettin	2	·
Treptow.....	1	3
Ukermünde.....	·	7
Tydske Orden	·	23
Lielandske Orden... .	14	·
Biskopper i Dorpat....	20	·
	8061	1606

Tallene vise, i hvilket særdeles stort Antal den danske Mynt forekommer i Flensborg-Fundet, medens den er tilstede i et forholdsvis meget ringere Antal i Stege-Fundet, hvor end ikke Halvdelen er dansk Mynt. Dette er saameget mærkeligere, som Byen laa saa nær ved Sjællands daværende Myntsted, Næstved. Det kunde herefter synes troligt, at den sønderjyske By paa den Tid ikke har havt nogen synderlig livlig Forbindelse med de nordtydske Handelspladser, og at derimod Stege har været en By, som besøgtes meget af de hanseatiske Kjøbmænd, og hvor der derfor har været stærk Tilgang af nordtydsk Mynt, navnlig fra Havnestæderne. Alene fra Rostock, Stralsund og Greifswalde indeholder Stege-Fundet saamange Mynter, at deres samlede Antal omrent er ligesaa stort som de danske Mynters. Selvfølgelig kunne dog tilfældige Handels- og Betalingsforhold have gjort deres Indflydelse gjældende. Det er saaledes eiendommeligt, at der i Stege-Fundet forekomme adskillige, større Pengestykker, Gros-pennige, medens saadanne ganske mangle i Flensborg-Fundet.